

Jean Kwoková

Hledání Sylvie Lee

A woman with long dark hair, wearing a light-colored floral dress, is walking from right to left on a dark, reflective surface. Her reflection is clearly visible below her. The background is a deep blue with a textured, wavy pattern.

Překrásná ukázka jedinečného pouta
mezi ženami, matkami a dcerami.

CNN

Host

Searching for Sylvie Lee

Copyright © 2019 by Jean Kwok

All rights reserved

Cover design by Ploy Siripant

Cover photo © Benjamin Van Der Spek / EyeEm via Getty Images

Translation © Michaela Teličková, 2021

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2021

(elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-0714-6 (PDF)

ISBN 978-80-275-0715-3 (ePUB)

ISBN 978-80-275-0716-0 (MobiPocket)

*Věnováno Erwinovi, Stefanovi a Milanovi
Na památku mého milovaného bratra Kwana*

Část první

KAPITOLA PRVNÍ

Amy

PONDĚLÍ 2. KVĚTNA

Stojím u okna našeho malého bytu v Queensu a sleduju mámu s tátou, jak odcházejí do práce. Pozoruju je, částečně ukrytá za ošumělými záclonami, které šila máma, jak bok po boku míří ke stanici metra na konci ulice. U vchodu se na chvíli zastaví a podívají se jeden na druhého. Pokaždé u toho zadržím dech a čekám, jestli táta nepohladí mámu po tváři, jestli se máma nerozbrečí nebo jestli některý z nich aspoň náznakem neprozradí, jaký vztah mezi nimi ve skutečnosti je. Jenže místo toho máma tátovi nesměle zamává, záhyby černého šálu jí přitom sklouznou po ruce a odhalí její útlé předloktí, táta se odvrátí do ústí stanice metra a kolem nich se po naší rušné ulici s rachotem valí ranní dopravní špička. Pak máma skloní hlavu a pokračuje v cestě do čistírny, kde pracuje.

Povzdechnu si a odstoupím od okna. Měla bych dělat něco užitečnějšího. Proč pořád ještě špehuju rodiče? Protože jsem dospělák, který bydlí u rodičů a nemá nic lepšího na práci. Když si nedám pozor, budu jako máma. Budu bázlivá, svědomitá a budu se držet v práci za mizerné peníze. A přesto se mi v průběhu let podařilo zahlédnout letmé náznaky jiných rodičů, než jaké znám. Mámy, které se v obličejích zračí vášeň při četbě romantických

románů, které táta nesnáší. Nebo táty, jak natahuje ruku po jejím lokti, když jde za ní, a pak se vždycky zarazí a ruku odtáhne. Projdu kamrlíkem, což je vlastně můj pokoj, a podívám se na plakát, který visí na zdi a je sotva vidět za vratkou hromadou papírů a prádla. Stojí na něm citát od Willy Catherové, který jsem vždycky zbožňovala: „Srdce toho druhého pro nás bude navždy temným lesem, bez ohledu na to, jak jsme si blízcí.“ Nejsem si jistá, jestli tomu věřím, ale i tak se její slova nikdy neminou svým znepokojivým účinkem.

Náš stísněný byt je pořád slabě cítit po vonné tyčince, kterou máma ráno zapálila své matce na oltáři předků. Babička zemřela před týdnem v Amsterodamu. Žila tam s rodinou Tanů — s máminou sestřenicí Helenou, Heleniným manželem Willemem a s jejich synem Lukase, kterému je třiatřicet let, stejně jako mé starší sestře Sylvii. Nikdy jsem babičku nepotkala, ale mámin zármutek se přese mě valil jako velká voda, dokud mi jím srdce taky nepřetévalo. Kolem očí má máma kůže celou zčervenalou a rozedřenou, jak si otírá slzy. Zatímco se táta několik posledních večerů schovával u nich v ložnici, seděla jsem vedle mámy, která se choulila na pohovce, přemáhala vzlyky a snažila se starým pomačkaným kapesníkem zastavit nekonečný vodopád slz. Kvůli mámě jsem dneska taky v černém, i když táta se pořád obléká normálně. Nedělá to proto, že by mu na tom nezáleželo, ale proto, že to před námi nemůže dát najevo.

Sylvie žila v Nizozemsku s babičkou a s Heleninou rodinou prvních devět let svého života a teď se tam před měsícem vrátila, jakmile se doslechla, že je babička nemocná. Navíc tam řídí poradenský projekt pro firmu, kde pracuje. Oslnivá Sylvie, o sedm let starší než já, byla vytržena ze svého úchvatného života v Evropě, aby se vrátila do našeho zelím zapáchajícího bytu v Queensu, když mi byly teprve dva roky. Obvykle se sestry dělí na tu krásnou a tu chytrou, ale v naší rodině je to ona, kdo má obě tyto vlastnosti. A já, já jsem jenom stín, poznámka pod čarou, slábnoucí ozvěna. Kdybych Sylvii tolik nezbožňovala, nenáviděla bych ji.

Jak vůbec mohla taková okouzlující bytost, jako je Sylvie, vzejt z tak obyčejné rodiny, jako je ta naše? Kdykoli jsem na základní nebo střední škole dostala učitele, kteří předtím učili Sylvii, pokaždé mi nadšeně říkali: „Ty jsi mladší sestra Sylvie Lee!“ A pokaždé jsem pak sledovala, jak se jejich velké naděje postupně proměňovaly v údiv nad mým koktáním a pomalostí. Potom obvykle následovalo zklamání a nakonec lhostejnost. Sylvie vystudovala bakaláře na Princetonu, na MIT získala magisterský titul z chemického inženýrství, pár let pracovala a pak se vrátila do školy, aby si udělala MBA — magisterský titul z managementu — na Harvardu. Teď je z ní obchodní konzultantka, což je profese, které asi nikdy neporozumím, i když se mi to mockrát snažila vysvětlit. Sylvie, stejně jako já, zbožňuje sladké, ale na rozdíl ode mě nikdy nepřibere ani gram. Vidám ji, jak se cpe jedním košíčkem se žlutkovým krémem za druhým, a na jejích elegantních bocích se to ani trochu neprojeví, jako by spalovala kalorie čistě silou svojí vůle, jako by strávila všechno, čeho se dotkne. Sylvie jako dítě šilhala a hodně let nosila pásku přes oko. Teď už je v jejím půvabném obličejí jedinou nedokonalostí to, že se jí, když je unavená, právě oko pořád posouvá trochu doprava. Většina lidí si toho ani nevšimne, ale já se touhle malinkatou Sylviinou chybkou občas utěšuju — *vidíš, přece jenom není úplně dokonalá.*

Přejdou k poškrábané skřínce, kam jsem schovala opatrně zabalený trs malých oranžových lokvátů. Kdybych je nechala na vinylovém kuchyňském stole a táta si všiml bezbranného šnečka, schovaného mezi ovocem hruškovitého tvaru, zabil by ho. Táta pracuje na rybím trhu v čínské čtvrti. Musel kvůli tomu úplně otupět vůči smrti — vůči všem těm rybám na dřevěném prkénku, které lapají po vzduchu, než je dorazí svým sekáčkem.

Šneček s průsvitnou ulitou je pořád usazený na jednom lokvátu a vypadá, že je v pořádku. Všechno, co je dostatečně silné, aby přežilo namáhavou cestu z Číny, si zaslouží šanci na nový život. Vezmu použitý plastový pytlík, opatrně do něj přendám lokvát se šnekem a vydám se ke dveřím. Hodím na sebe tenkou bundu

a popadnu peněženku a mobil. Než vyjdu ven, sundám si silné fialové brýle a strčím je do kapsy. S nasazováním kontaktních čoček se neobtěžuju. Moje marnivost v kombinaci s leností znamená, že většinu času žiju v rozmazaném světě.

Plahočím se k malému parku pár bloků od našeho domu. Je pořád dost brzo, takže některé obchody jsou ještě zavřené. Když se po betonovém chodníku prožene ledový poryv větru, otřesu se chladem. Z neosobní široké asfaltové silnice stoupá trpký zápach a kolem ní se tyčí bezvýrazné budovy, které mi vždycky naháněly strach. Kolemjdoucí matka za sebou vleče malé ušmudlané dítě, a když mě míjí, vyhne se mi pohledem. Nikdo na tomhle hustě obydleném, osamělém a skličujícím místě nenavazuje oční kontakt — nikdo kromě chlapů, co se vás snaží sbalit. Jedna taková skupinka zrovna postává před rozbitou okenní výlohou s obrovským nápisem, který hlásá cosi o padesátiprocentní slevě. Periferním viděním z nich zachytím jenom stíny, když na mě zakřičí: „*Ni chao!* Co kdybych ti do toho tvýho rýžovýho koláčku strčil svůj závitke?“ Pak se bouřlivě rozchechtají. Opravdu musí každý den opakovat tu stejnou blbost? Dokud si zachovávají odstup, halím se do svého rozostřeného vidění jako do bezpečného kokonu. Když jsem prakticky slepá, můžu předstírat, že jsem i hluchá.

Jednoho dne se vrátím na studijní program na City University of New York a dokončím si učitelský titul, abych odsud mohla vypadnout. Vezmu s sebou i mámu a tátu. Nezáleží na tom, že jsem loni ze školy odešla. Zvládnou to. Mám už magisterský titul z angličtiny, takže cílová páska je skoro na dohled. Dovedu si představit, jak stojím před třídou plnou nadšených dětí, které se smějí mým vtipům a žasnou nad nádherou knih, které čtou, a já přitom ani jednou nezadrhnu.

Vzpamatuj se, Amy. Teď je z tebe tak maximálně zachránkyně šneků, což teda nutně není špatnej vývoj.

Sylvii i mě vychovali jako buddhistky a některé myšlenky s námi zůstaly — třeba to, že veškerý život je posvátný. Když jsme byly malé, běhaly jsme po bytě se sítkami na motýly, chytaly jsme do nich mouchy a vypouštěly je ven. Jenže, jak dokazuje

táta svojí prací, kde denně zabíjí ryby a spousty dalších mořských tvorů, náboženství končí tam, kde začíná drsná každodenní realita.

Park se pořád ještě vzpamatovává po krušné zimě, takže mi chvíli trvá, než najdu nějaké pěkné zelené místočko. Zrovna když se nad ním skláním a šnečka opatrně držím mezi palcem a ukazováčkem, zazvoní mi telefon. Vyskočím a málem šnečka upustím. Položím ho na zem a pak vytáhnu mobil z bundy a mžourám na neznámé číslo. Už už chci hovor přijmout, jenže volající to položí. Je to dlouhé číslo s předvolbou +31. Na Sylviiině telefonu už jsem ho viděla. Patří někomu z Nizozemska — pravděpodobně mému vzdálenému bratranci Lukasovi, jenomže ten mi nikdy předtím nevolal. Mluví jenom se Sylvii.

Zvažuju, kolik by mě stálo zavolat Lukasovi do Amsterodamu, a při té myšlence se zašklebím. Snad se mi brzo zkusí ozvat znovu. Místo toho zamířím do místního obchodu s hudbou. Ráda tam poslouchám nahrávky, ale skoro nikdy si nic nekoupím. Při pomýšlení na horu studentských dluhů, která se zvyšovala s každým mým titulem, se mi svírá žaludek. Byly to roky poflakování, kdy jsem se snažila zjistit, co vlastně chci dělat se svým životem, než jsem se rozhodla, že budu učit — a pak, když jsem před skupinou spolužáků trénovala jeden z našich úkolů, se mi vrátilo koktání. Podařilo se mi to překonat, aspoň ve většině případů, ale ukázalo se, že stejně intenzivní vliv na mě má už samotný strach z koktání — vidím před sebou všechny ty bezvýrazné obličejy a panika mě začne dusit jako těžká deka. Občas si říkám, jestli jsem neměla raději zůstat nevzdělanou přistěhovalkyní jako máma a táta. Některá ptáčata vyletí z hnízda a vynesou se do oblak, jako třeba Sylvie; jiná jen zatřepotají křídly a pak spadnou na zem. Nakonec už jsem svým spolužákům a učitelům nedokázala čelit. A byla to samozřejmě Sylvie, kdo mě vytáhl z bryndy, když vypršela splatnost mých studentských půjček. Vzala je na sebe bez jediného slova.

Sylvie je bohatá, aspoň v porovnání se mnou, ale není tak bohatá, aby takovou zátěž nepocítila. Ona i její manžel Jim

jsou studentskými dluhy zatíženi ještě víc než já a Jim pracuje jako studentský poradce na státní škole v Brooklynu, kde si moc nevydělá. I když pochází z bohaté rodiny, jeho rodiče věří, že děti by si měly poradit samy, takže Jim od nich neuvidí ani cent, dokud nezemřou. Jedinou výjimkou je ten absurdní dar, který od nich dostal, když si vzal Sylvii. No a já, místo abych pomáhala rodičům, kteří už tak strávili roky a roky tím, že se dřeli až do úmoru, jenom bydlím v jejich bytě a jím jejich jídlo. Tu a tam pracuju jako výpomoc v kancelářích, ale i když umím psát opravdu rychle, což je moje jediná dovednost, práce zatím moc nebylo. Je to ekonomikou, říkám každému, ale jasně že vím, že tím to není. Je to mnou. Sylvie mi říká, že nenaplnuju svůj potenciál, na což vždycky opáčím, ať zmlkne a nechá mě na pokoji.

V obchodu zamírím do sekce s klasickou hudbou, a jakmile uslyším, jak se z reproduktorů line proslulý sametový hlas Anny Netrebko, začnu se uvolňovat. Zpívá Verdiho. Regály s precizně vyrovnanými cédečky stojí vedle řad notových zápisů a hromad beden s vinylovými gramodeskami. Na zdech visí staré kytary a housle. Líbí se mi, jak je to tu cítit po papíru, laku a čistícím prostředku s vůní citronu. Dneska tady zase pracuje Zach, ten sympáťák. Aspoň si teda myslím, že vypadá dobře. Bez brýlí si nemůžu být jistá a v nich se před ním za žádnou cenu nehodlám ukazovat. Líbí se mi jeho postava a tvar jeho obličeje a zbožňuju jeho hlas — je laskavý, sytý a jasný. Vždycky zní, jako by se na mě usmíval.

„Čau Amy. Co by sis dneska chtěla poslechnout?“

Snažím se zatvářít přátelsky, ale myslím, že se mi akorát podařilo zkroutit obličej do obzvlášť nemožného výrazu. „M-můžeš mi něco doporučit?“

Poslouchat ukázky hudby by měl dovolovat jenom platícím zákazníkům, ale nikdy se nezdálo, že by mu moje zdlouhavé návštěvy vadily. „Hm, co takhle Joseph Szigeti?“

Jakmile se pro něco nadchnu, zapomenu být nesmělá. „Zrovna jsem četla jeden článek o jeho interpretaci Prokofjevova koncertu č. 1 v D dur.“

„Je to fenomenální,“ přikyvuje a vytahuje přitom cédérko. „On je živoucí důkaz, že technická dokonalost ještě neznamená všechno.“

Ale když se společně vydáme k přehrávači, zazvoní mi telefon.

„Promiň,“ zamumlám. „Tohle musím vzít.“ Skloním hlavu a vyjdu z obchodu. Podaří se mi zvednout telefon včas, a hned jak uslyším Lukase, vím, že je něco špatně.

V telefonu chrčí, asi proto, že jde o zaoceánský hovor. Přikryju si rukou druhé ucho, abych ho slyšela jasněji.

„Amy, musím okamžitě mluvit se Sylvii,“ prohlásí Lukas. Mluví naléhavě a jeho nizozemský přízvuk je silnější, než bych čekala.

Svraštím čelo. „Ale vždyť je teďka s tebou v Nizozemsku.“

Nadechne se tak prudce, že to uslyším i v telefonu. „Cože? Ne, tady není. V sobotu letěla zpátky. Teď už by měla být doma. Neozvala se ti?“

„N-nevěděli jsme, že se vrací domů. Naposledy jsem s ní mluvila po babiččině pohřbu. Kdy to bylo? Ve čtvrtek, že? Myslela jsem, že se ještě zdrží. Navíc mi říkala, že ještě nedodělala ten pracovní projekt.“

„Sylvie mi nezvedá telefon. Nutně s ní potřebuju mluvit.“

Puntičkářská a zodpovědná Sylvie by nám dala okamžitě vědět, kdyby se už vrátila. Zastavila by se za mámou a vyprávěla by jí o babičce. Srdce se mi pod kůží bolestivě rozbuší.

Musí existovat nějaké jednoduché vysvětlení. Snažím se, aby to znělo konejšivě. „Neboj se, zjistím, co se děje.“

„Jo, prosím, zkus něco zjistit. Až ji najdeš, řekni jí, ať mi zavolá, jo? Co nejdřív.“ Následuje nepříjemná odmlka. „Doufám, že je v pořádku.“

Rychle si nasadím brýle a spěchám do čistírny, kde pracuje máma. Jakmile otevřu dveře, pohltné mě mdlý oblak páry a chemikálií. Zhlédnu mámu, jak stojí za dlouhým pultem a lámanou angličtinou se baví s elegantně oblečenou ženou s lesklými medově blondatými vlasy.

„Opravdu nás šokovalo, když jsme po vyzvednutí zjistili, že se jeden z knoflíčků uvolnil,“ prohlásí přezíravě zákaznice a postrčí pánskou proužkovanou košili směrem k mámě.

„Já omlouvám.“ Mámina drobná tvář vypadá v kontrastu s černým oblečením pobledle, oči má opuchlé od pláče. „Já spravím.“

Žena poklepe pěstěným nehtem na pult. Její hlas zní podrážděně a zároveň povýšeně, jako by mluvila s dítětem, které něco provedlo. „To opravdu není kvalita, jakou bychom očekávali, zvláště když jste zdrazžili.“

„Já omlouvám,“ zopakuje máma.

Zlostně probodnu pohledem ženina kostnatá záda. Chci jí říct, že ceny zvedl majitel. Máma s tím nemá nic společného. Za ta léta, co tu pracuje — celý den stojí na nohou, zvedá těžké balíky, napařuje, žehlí a spravuje oblečení —, nikdy nedostala přidáno. Ale neřeknu nic. Čekám, až zákaznice skončí s hubováním mámy a odejde.

Když si mě máma všimne, na tváři se jí navzdory zármutku rozzáří úsměv. I když čínsky trochu rozumím, nikdy jsem se tím jazykem nenaučila pořádně mluvit, a tak se mnou máma vždycky mluví anglicky. „Amy, proč ty tady?“

Původně jsem se rozhodla, že ji nebudu přidělovat starosti, ale stejně se přistihnu, že ji chytám za zápěstí a mačkám její tenkou polyesterovou halenku. „Teď mi volal bratranec Lukas. Říkal, že Sylvie letěla domů už tenhle víkend, ale nezvedá telefon.“

„Ale ne.“ Máma si druhou rukou zakryje pusu. Ve velkých tmavých očích jí zasvítí bělmo. „Ona nám neříkat, že ona vrací domů. Určitě v pořádku. Jenom chyba. Volala ty jsi... hm, Jima?“

„Zkoušela jsem, ale nezvedá to. Neslyšelas o žádných leteckých katastrofách nebo tak, že ne?“

„Samozřejmě ne! Co ty to říct!“ Máma si drobnou levou rukou třikrát otře čelo, aby zahнала zlou sílu slov, která jsem právě pronesla. Upřeně se na mě dívá, dokud se k ní nenahnu, aby to mohla udělat i mně. Jsme skoro stejně vysoké a jediný pohled do zrcadla v obchodě mi připomene, jak moc jsme si podobné — až na

to, že já nosím tlusté brýle a ani zdaleka se nevyrovnám mámě na fotkách z jejího mládí. Byla to ta nejkrásnější dívka v naší vesnici v provincii Kuang-tung. Dneska už jí je padesát, ale kůži má pořád jemnou, jenom pár drobných vrásek dává vyniknout jejím laskavým očím. V pohledu se jí přitom zrcadlí něco něžného a zároveň divokého, jako lani v lese. „Ty jdi k nim. Zjisti, co děje. Vezmi klíč, doma v dóze od sušeného zázvoru.“

„Mám vlastní klíč. Dala mi ho Sylvie, než odletěla. Ale seš si tím jistá, mami?“ Ošiju se při pomýšlení, že bych měla bez dovolení vstoupit do Sylviina domu. Hlavou mi běží jedna myšlenka za druhou: Co když je tam Jim? Co se nám to děje? Co se Sylvii mohlo stát?

„Jistě, jistě,“ popožene mě. „Běž teď. Rychle.“

KAPITOLA DRUHÁ

Máma

PONDĚLÍ 2. KVĚTNA

Když jsem Sylvii dovolila vrátit se do Holandska, byla jsem stejně omezená a hloupá jako ta žába na dně studny. Kolikrát ještě musím svoji dceru přenechat té zemi větru a mlhy a ztráty? Strávila tam prvních devět let svého života — a když pak před měsícem uslyšela, že se moje matka, její babička, dívá smrti do tváře, okamžitě si zarezervovala letenku do Amsterdamu. Sylvie byla jako list chřadnoucí steskem po domově, který se snáší ke kořenům vlastního stromu.

Byla jsem tak zaneprázdněná paní Hawkinsovou, jejíž světlá pleť skrývala ošklivé rysy, že jsem si ani nevšimla, když do čistírny vešla Amy. Moje nebohá mladší dcera měla obličej stažený strachem a nevědomky se kousala do rozpraskaných rtů. Nechtěla jsem jí odhalit břímě svojí duše, obzvláště když měla pro jednu nasazené brýle. Její srdce toho už tak ví příliš.

Posadila jsem se, abych přišla knoflík, na který si paní Hawkinsová stěžovala. Ukazovala jsem to panu Hawkinsovi, když si košili vyzvedával, neviděl v tom problém. Jenže jemu je něco kolem šedesáti let a paní Hawkinsová má spíš okolo čtyřicítky. Pan Hawkins je jako stará kráva, co se pase na mladé travě, a tak za svoje potěšení musí platit. Zatímco jsem pracovala, v duchu

jsem se zatoulala do nejtemnějšího období svého života. Bylo to před více než třiceti lety, když jsem šestiměsíční Sylvii odevzdala babičce, aby ji vychovala v Nizozemsku. Nejhorší je, že jsem moc dobře věděla, co dělám. Nedá se to ničím omluvit.

S tátou jsme se právě odstěhovali do krásné země, jak se v čínštině říká Americe, a ze všech stran nás obklopovaly nepřátelské čchuské písně — byli jsme osamocení a bez pomoci. Už tehdy jsem měla velké břicho a v něm Sylvii. Je pozdě opravovat ohradu, když už všechny kozy utekly. Ani jeden z nás nemluvil hrdinským jazykem, angličtinou. Po večerech se táta hrbil nad miskou samotné rýže bez masa a zeleniny, jen se sójovou omáčkou, a při jídle si zakrýval oči drsnými dlaněmi. Pořád mě miloval s veškerou nevinností našich zelených let, a kdykoli na mě pohlédl, jeho vpadlé tváře svědčily spíš o pocitech viny než obviňování.

Zalykali jsme se hořkostí a zkoušeli jsme tisíce různých způsobů, stovky plánů, jenže když se tygr odváží sejít z hor do údolí, sužují ho psi. Nikdo nám nechtěl pomoci nebo dát práci, dokud táta konečně nenašel místo na rybí tržnici v čínské čtvrti. Byl to ale jenom jeden kravský chlup mezi devíti kravami. Jak by to mohlo stačit? A věci se ještě zhorší, až se nám narodí dítě. Spousta dalších párů ve stejné situaci jako my poslala svoje děti zpátky do Číny, aby je tam vychovala jejich rodina. Plánovali to ještě předtím, než vůbec přišli do krásné země. Ale já jsem přísahala, že se své nádherné vlaštovičky nikdy nevzdám.

Pak přišel dopis od mé matky. Přestěhovala se do Nizozemska k mojí bohaté sestřenici Heleně a jejímu manželovi Willemovi. Právě se jim narodil chlapeček jménem Lukas. Babička mluvila o čerstvém vzduchu, o velkorysých rozměrech jejich domu a o tom, jak Helenino srdce tíží vědomí, že Lukas vyrostе jako jediné dítě říše středu v okolí. Jak Helena velmi dobře věděla, v Nizozemsku nežije mnoho Číňanů. Proto se vrátila do naší vesnice v říši středu, aby si tam pro sebe ulovila pohledného Willema.

Zběžně jsem si dopis přečetla a v duchu jsem žárlila, že mi Helena ukradla matku, aby se jí starala o syna. Dala bych cokoli

za to, abych ji v téhle cizí a nepřátelské krásné zemi mohla mít u sebe. Ale když jsem se rozhlédla po stísněném prostoru, kde jsme se s tátou mačkali, přiměla jsem svoje srdce k souladu s pocity i rozumem. Helenina rodina měla peníze, a mohli se tím pádem postarat jak o babičku, tak o dítě. Přinutila jsem se spolknout svoji nespokojenost. Helenini rodiče byli až příliš zaměstnaní svými vlastními pestrými životy, než aby mohli Heleně a Willemovi pomoci s dítětem. Měla bych jim být vděčná za to, že babičce nabídli zdravější prostředí, než v jakém žila v Číně.

Četla jsem dál a uvědomila si, že mi Helena v dopise předkládá ještě něco víc. *Srdce moje*, psala babička, *pokud bys mi svěřila své nejdrahocennější ovoce, možná by to dokázalo zmírnit tvoje břímě. Píšu to na žádost tvé sestřenice Heleny. Ona a Willem by se postarali o tvoje dítě jako o vlastní, dokud by ses o ně nemohla postarat ty sama. Nebo se přijď podívat do Holandska, abys mě navštívila a přijala dary, které dítěti může předat jen jeho matka.*

Odfrkla jsem si. Helenin květnatý jazyk ani její lstivá slova mě neošálily. Neměla mě moc ráda. Z jedné skutečnosti jsem dokázala vyvodit další tři. Její nabídka byla samozřejmě výhodná hlavně pro ni. Nemusela se bát, že bych jí sebrala babičku, chuťu a služku v jednom, navíc by získala společníci na hraní pro svého syna. Abych jí jen nekřivdila, Helena si tím zároveň říkala o další žaludek, který bude muset nasytit, další tělo, které bude muset obléct, a za to jsem jí byla vděčná. Dokonce by mi zaplatila lístek do létajícího stroje. Ale svoje dítě jí přivedu jen ve chvíli, až nebude zbytlí.

A pak se narodila Sylvie. Dala jsem jí anglické jméno Sally. Tohle jméno má pořád zapsané v rodném listu. Ale v jazyce říše středu pro mě vždycky bude mým Sněžným jasmínkem, mou Sul-li. To až lidé v Holandsku jméno Sally neznali, to Holanďané ji přejmenovali. Opustila mě jako Sally a vrátila se jako Sylvie.

Byla tak hezoučká, malý miloučký ptáček, pevně svírala můj prst jako větévku. Tátovy velké ruce ji hladily po tvářích, které byly jako broskvičky, jemné a zarůžovělé. Tou dobou už jsme vyčerpali naše skrovné úspory. Předtím nikdo nechtěl zaměst-

nat ženu s velkým břichem, která nemluví hrdinským jazykem, a teď mi zase nikdo nechtěl dovolit přijít do práce s dítětem. Jaký osud by tě čekal, můj Sněžný jasmínku, kdybys si tě nechala u sebe?

Bylo žhavé newyorské léto a Sylvie plakala a plakala a ani slabý vánek v tom těsném pokoji, kde jsme se my tři mačkali, nepřinášel žádnou úlevu. Pracovala jsem příležitostně — sem tam nějaké šití, navlékání náramků z falešných perel —, abych pro nás vydělala víc peněz. Prala jsem plenky v kádi na koupání. Táta si našel druhou práci, dlouho do noci poklízal stoly v restauracích. Ubíjelo nás to, dokud mi osmého měsíce bílý démon nesebral tašku.

Zajela jsem do čínské čtvrti v naději, že tam najdu práci v pekárně. Stačil jim jediný pohled na Sylvii, kterou jsem měla pruhem látky přivázanou na zádech, a zase mě vyprovodili ze dveří. Téměř bez dechu a na pokraji sil jsem jako poslední vystupovala z metra na naší zastávce v Queensu. Napůl jsem běžela a snažila se dohnat ostatní cestující, když mi bílý démon odřízl výhled na ně. Měl stejně modré a nelítostné oči jako slepý a starý žebrák z naší vesnice v říši středu. Jednou rukou popadl řemen mojí tašky a druhou mi strčil do ramene tak silně, že jsem klopytla a upadla.

Zoufale jsem se stočila, abych nepřistála na Sylvii. Paží mi proběhla mučivá bolest, kroky se vzdalovaly pryč. Bílý démon přes rameno zakřičel: „Zasranej žluťák!“ Aspoň tolik už jsem z hrdinského jazyka rozuměla. Ohromeně jsem tam ležela, tvář mi krvácela na chodník, a byla jsem ráda, že slyším Sylviin pláč, byla jsem ráda, že přežila a pláče. Co kdyby spolu s řemenem tašky popadl pásek látky, kterou jsem k sobě měla Sylvii přivázanou? Co kdybys na ni spadla? Co kdybychom spadly na koleje?

Napsala jsem Heleně, že jí v desátém měsíci dovezu svoji holčičku. Ani tak jsem to neměla dělat. Ale bylo mi třiadvacet let, byla jsem čerstvě vdaná a čerstvě imigrovaná a obtížně jsem se snažila neutopit v tom nekonečně rozlehlém oceánu jménem krásná země. Namlouvala jsem si, že to bude jenom na rok,

a pak si ji přivezu zpátky. Netušila jsem, že uběhne ještě dalších devět let, než ji znovu uvidím.

Tiskla jsem k sobě svoji holčičku celou tu nekonečnou dobu letu, dokud jsme nepřistály v Holandsku do šedého deštivého dne. Tehdy mi to došlo: přivedla jsem svoji dceru do země slz.

KAPITOLA TŘETÍ

Amy

PONDĚLÍ 2. KVĚTNA

Jasně že je Sylvie v pořádku. Pevně se držím sedadla a snažím se přemýšlet, zatímco metro uhání do Brooklyn Heights. Když pomínu její ostatní přednosti, Sylvie je jako James Bond v sukních. Slovo „cílevědomá“ ji ani zdaleka nevystihuje. Když nám kape kohoutek, Sylvie to spraví. Vylepšila můj notebook větším diskem a mnohem větší pamětí, takže jsem mu dala přezdívku Frankenstein. I kdyby s ní havarovalo letadlo, Sylvie by byla jednou z těch cestujících, kteří bezpečně vyskočí s padákem, teda až potom, co by zachránila všechny ostatní. Nikdy jsem letadlem neletěla, ale Sylvie mi opakovala snad milionkrát, že si mám spočítat řady k nejbližšímu únikovému východu, abych se tam v případě stavu ohrožení mohla doplazít potmě. Dokonce se na střelnici naučila střílet ze zbraně. Říkala, že člověk nikdy neví.

Jedna z mála věcí, které Sylvie nedokáže, je plavat. Jakmile jsme se narodily, požádali máma s tátou mnichy v chrámu, aby nám dvěma napsali proroctví, a to Sylviino jí zakazovalo přibližovat se k vodě. „Nenaplní se to proroctví tak trochu samo?“ zeptala jsem se udiveně, když jsem to uslyšela. „Když se nenaučí plavat, tak se pak rozhodně utopí, kdyby spadla do vody, ne?“ Ale Sylvie se hodinám plavání tak či tak vyhýbala a mě jako

obvykle všichni ignorovali. Nic dalšího nám o našich proroc-
tvích rodiče neřekli. Když jsem na mámu před lety naléhala,
řekla mi jen tohle: „Ty nesmíš knihu otevřít moc daleko. Ale
máš těžké kosti, čeká tě dobrý osud.“

„A co Sylvie?“ naléhala jsem, pyšná na to, že mám těžké kosti,
ať už to znamená cokoli.

Máma přivřela víčka, čímž skryla svoje myšlenky. „Všude
hory zlata, ale taky žízeň.“

Vystoupím z metra v Brooklyn Heights a znovu zkusím za-
volat Jimovi. Spadne to rovnou do hlasové schránky. Copak je
vážně tak těžké se dovolat výchovnému poradci? Co kdybych
byla student se sklony k sebevraždě, nebyla bych teď už mrtvá?
Nechám mu další zprávu a zkusím zavolat i Sylvii. Taky to
spadne přímo do schránky.

„Ahoj, to jsem já,“ ohlásím se. „Všichni si o tebe začínají dělat
starosti, tak mi prosím zavolej, jo? Použiju ten klíč, cos nám
dala pro stavy nouze, a vloupám se ti do bytu. Snad ti to nevadí
a snad tam nebude Jim ve sprše nebo tak. No nic, měj se!“

Ne že by mi vadilo vidět Jima nahého. Je docela sexy, pokud
jste na nedbale elegantní blondáky. Ale od okamžiku, co si ho
Sylvie přivedla s sebou domů z Princetonu, mě vždycky trochu
rozčilovalo, jak se ke každému nakloní až moc blízko, a ještě mu
přitom nonšalantně položí ruku na paži nebo na rameno. My
Číňani si na doteky moc nepotrpíme, vlastně spíš naopak, i když
Sylvie tu jeho srdečnost nasává jako žíznivá kytka — a já jí to
přeju. Sylvie má potřebu mít všechno pod kontrolou a většinu
času svoje city schovává, ale už jsem ji párkrát přistihla, jak se
na něj dívá očima plnými neskrývané něhy. Dala bych cokoli,
kdybych i já mohla zažít takovou lásku. Máma s tátou nejdřív
nebyli nadšení, že Jim není Číňan, ale nakonec ho přijali, pro-
tože to je Sylviin přítel. Sylvii vždycky všechno prošlo.

Vyjdou ze stanice metra a vstoupím do milejšího, laskavěj-
šího světa, jaký jen lze koupit za peníze. Protáhnu se kolem
chůvy s kočárkem, která prochází po stinném dlážděném chod-
níku lemovaném stromy, a pospíším si k nábřeží, kde bydlí Jim

a Sylvie. Jednu stranu jejich ulice lemuje svah s pěšinami vedoucími na promenádu. Když pospíchám kolem, letmo na ni mrknu a uvidím tam modelku, jak pózuje na pozadí dechberoucího panoramatu Manhattanu. Zdálky slyším veselé halekání dětí, jak se honí po velkém hřišti na konci ulice. Co bychom se Sylvii za takového místo daly, když jsme byly malé, za místo s houpačkami z pneumatik a obrovskou prolézačkou.

„Budeme se s Jimem znovu stěhovat,“ oznámila mi Sylvie před pár lety, chvilku předtím, než se vdala. Sešla jsem se s ní na obědě v Rockefeller Center, kde zrovna nastoupila jako obchodní konzultantka. Přejížděla po lesklém stole krátkými, hrubě okousanými nehty. Před pár měsíci, když Sylvie dokončila magistra na Harvardu, se přestěhovali zpátky do New Yorku. Pronajali si garsonku v East Village.

Nebudou New York opouštět tak brzo, že ne? Vždyť se mi sotva vrátila. „A kam?“ zeptala jsem se a ukousla si velké sousto burgeru, abych před ní schovala svoje obavy.

„Jeho rodiče nám darovali byt v Brooklyn Heights, jako svaatební dar.“ Řekla to odhodlaně nenuceným tónem, jako by lidé dostávali darem byt za víc než milion dolarů každý den. Vyhýbala se mi pohledem a vidličkou si hrála se salátem.

Přestala jsem žvýkat. Slyšela jsem, že je Jimova rodina bohatá, ale vždycky mi to vedle jeho otlučeného auta a zmačkaných triček přišlo spíš jako hypotéza, dokonce jsem přemýšlela, jestli si Sylvie jeho původ jenom nevymyslela, aby si usmířila mámu s tátou za to, že si bere bílého kluka.

Sylvie vzhledla, oči jí zářily, a všimla si mého výrazu. V levé tváři se jí objevil dolíček. „Zavři pus, Amy, nebo se udusíš.“

Konečně se mi podařilo polknout. „Teď se cítím blbě. Já vám kupuju mixér.“

Obě jsme se zahihňaly.

Úlevně jsem vydechla. Sylvie tu zůstává. To bylo nejdůležitější. „Co si o tom myslíš ty?“ zeptala jsem se zvědavě.

„Samozřejmě mi to nevadí. Je to úžasný dárek,“ odpoví, ale v jejím hlase slyším podtón studu. Sylvie zbožňuje, když může

stavět na odiv hezké věci, ale má i svoji hrdost. Jednou na střední měla učitele matiky, který byl nechvalně známý tvrzením, že holky do jeho třídy nepatří. Ještě teď si vybavím její napjatá, ztuhlá záda, jak se noc co noc hrbila nad učebnicemi, dokud nebyla nejlepsi ve třídě.

Dorazím k vysoké luxusní pískovcové budově, kde se nachází jejich přízemní byt s předzahrádkou, otevřu branku vedle venkovního schodiště a projdu kolem velkého glazurovaného květináče s drakem, který dali Sylvii máma s tátou. Zasadila do něj nějaký nezníčitelný keř, který zapomíná zalívat. Sejdu dolů po třech schodech k jejich modrým vstupním dveřím.

Párkrát zazvoním na zvonek. *No tak, Sylvii, otevři. Určitě jsi uvnitř a jenom dospáváš časovej posun. Akorát se ti rozbil mobil, nic víc.* Čekám a zrychluje se mi dech. Nakonec z kapsy vytáhnu jejich klíč. Ale když odemknu těžké vchodové dveře a pokusím se je otevřít, zaseknou se.

Vchod blokuje obrovská hromada novin a dopisů. Co to má sakra být? Sylvie byla pryč celý měsíc, ale kde je Jim? Vzduch na chodbě je nehybný a zatuchlý. Vejdu dovnitř a rozhlédnu se kolem.

Jejich byt je nádherně zrenovovaný, s vkusnými zapuštěnými světly, velkými arkýřovými okny a luxusní moderní kuchyní, až na to, že Sylvie s Jimem pořád žijí jako dva vysokoškoláci. Všude se válí hromady knížek a na klavíru leží štosy časopisů. Sylvie se nikdy ani vzdáleně nezajímala o péči o domácnost. Je příšerná kuchařka, zpravidla spálí každou topinku a každé dušené maso dočerna. Když její firma dostala před pár měsíci volné lístky na představení na Broadwayi, šla jsem s ní a s jejími kolegy. Konverzace byla dost odměřená a nikdo z jejich kolegů se mě nezeptal na nic, co by se mě osobně týkalo. Po chvíli jsem se cítila, jako bych je vyslýchala. Jak to Sylvie mezi takhle upjatými lidmi vůbec mohla vydržet? V jeden moment jsem se pokusila uvolnit atmosféru a zmínila jsem, jaká je Sylvie hrozná kuchařka, a ona se na mě zlostně podívala. Později mě zdrbala za to, že se chovám neprofesionálně. Chtěla jsem jí říct: *Sylvie,*

lidi by tě měli radši, kdyby věděli, že jsi taky člověk, ale zůstala jsem zticha, jako vždycky.

Nakouknu do několika kuchyňských skříněk a všimnu si, že všechny hrnce a pánvičky jsou kompletně bez poskvrnky, jak jinak. Ani jeden z nich nevaří. Žijí na donáškách vepřového ve sladkokyselé omáčce a kuřecího tikka masala. I když znám Sylviin sklon k bordelářství, stejně nejsem připravená na chaos, který mě čeká za dveřmi jejich ložnice.

Přes tyrkysovou pelest jejich velké postele jsou pohozené kalhoty. Na podlaze se válí pomačkané košile a na matraci jsou rozeté hromádky šál a náušnic, jako by se Sylvie balila ve spěchu. Pak si uvědomím, že všechny tyhle věci patří Sylvii. Kde jsou Jimovy věci? Otevřu dveře vestavěné skříně. Narušuju tím jejich soukromí, ale potřebuju to vědět... a vážně — visí tam jenom Sylviiny vyžehlené kostýmky. Druhá půlka skříně je prázdná.

Stáhne se mi hrdlo. Je mi jasné, že tady už hodně dlouho nikdo nebyl.

KAPITOLA ČTVRTÁ

Sylvie

SOBOTA 5. BŘEZNA — PŘED DVĚMA MĚSÍCI

Říká se, že francouzština je jazyk lásky. Jediný jazyk vepsaný v mém srdci je ten z mého dětství, nizozemština.

Řekl mi, že se jmenuje Jim. Jeho opravdové jméno jsem se dozvěděla teprve později. První semestr na Princetonu se veškerá moje pozornost soustředila výhradně na známky a moji budoucnost. Koneckonců když žijete z ruky do úst, na lásku vám moc prostoru nezbývá. Věděla jsem lépe než kdokoli jiný, že samotná láska člověka nezasytí — a nikdy jsem nezapomínala, že Amy, máma a táta na mě doma spoléhají.

Během druhého semestru na Princetonu jsem si na semináři akademického psaní všimla Jima. Zrovna jsme psali zkušební test v přednáškovém sále s vysokými okny s lomenými oblouky a štíhlými sloupy, díky kterým místnost působila jako gotická katedrála. Skončila jsem dávno před ostatními, ještě jsem si zkontrolovala styl, pravopis a gramatiku, ale pořád jsem kolem sebe viděla samé skloněné hlavy a slyšela tužky škrábající po linkovaných blocích. Vyhlédla jsem z okna a pozorovala, jak andělé tam vysoko nahoře nad stromy vyklepávají svoje polštáře. Padající sníh mě tak hypnotizoval, že jsem si nejdřív ani nevšimla, jak chladné sluneční světlo vytváří zlatou svatozář